

**WNIOSEK O UDZIELENIE WYJAŚNIENIA W ZAKRESIE STOSOWANIA
PRZEPISÓW O FINANSACH PUBLICZNYCH**

Podstawa prawna: <i>Art. 13 pkt 11 ustawy z dnia 7 października 1992 o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz.U. z 2001, Nr 55, poz. 577 z późn. zm.)</i>		
A. ADRESAT WNIOSKU		
Regionalna Izba Obrachunkowa w Kielcach, ul. Targowa 18, 25-520 Kielce		
B. DANE WNIOSKODAWCY		
B.1. DANE IDENTYFIKACYJNE		
Rodzaj wnioskodawcy (zaznaczyć właściwy kwadrat)		
☐ 1. jednostka samorządu terytorialnego	☐ 2. związek międzygminny	☐ 3. stowarzyszenie gmin, gmin i powiatów
☐ 4. związek, stowarzyszenie powiatów	☐ 5. samorządowe jednostki organizacyjne (w tym samorządowe osoby prawne)	☐ 6. beneficjenci dotacji z budżetów jst (w zakresie wykorzystania przyznanych dotacji)
Nazwa pełna Urząd Miasta Kielce		
B.2. ADRES SIEDZIBY		
Powiat KIELECKI	Gmina KIELCE	Miejscowość KIELCE
Ulica RYNEK	Nr domu 1	Nr lokalu
Kod pocztowy 25-303	Pocztą KIELCE	
B.3. WSKAZANIE PRZEPISÓW O FINANSACH PUBLICZNYCH BĘDĄCYCH PRZEDMIOTEM WYJAŚNIENIA W ZAKRESIE ICH STOSOWANIA		
Należy wskazać jednostki redakcyjne przepisów wraz z nazwą aktu prawnego do każdego zaistniałego stanu faktycznego lub zdarzenia przyszłego (bez przytaczania treści przepisów)		
Art. 67a par. 1 pkt 3 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2021 r. poz. 1540 ze zm.) w związku z ustawą z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (Dz. U. z 2022 r. poz. 583)		
C. PRZEDSTAWIENIE ZAISTNIAŁEGO STANU FAKTYCZNEGO (STANÓW FAKTYCZNYCH), ZDARZENIA PRZYSZŁEGO (ZDARZEŃ PRZYSZŁYCH I PYTANIA (PYTAŃ)		
Opis stanu faktycznego (stanów faktycznych), zdarzenia przyszłego (zdarzeń przyszłych)		
Gmina Kielce chcąc zabezpieczyć mieszkańców, którzy przyjęli pod swój dach uchodźców, przed podwyżkami opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi, zamierza w przyszłości umorzyć zaległą opłatę śmieciową naliczoną za uchodźców z Ukrainy (w Kielcach obowiązuje metoda naliczania opłaty śmieciowej od liczby osób zamieszkujących nieruchomość). Wniosek mieszkańca będzie rozpatrywany zgodnie z art. 67a § 1 pkt 3 ustawy Ordynacja podatkowa.		

Pytanie (pytania) przyporządkowane do stanu faktycznego (stanów faktycznych) lub zdarzenia przyszłego (zdarzeń przyszłych) przedstawionego wyżej

- 1) Czy przy rozpatrywaniu wniosku o umorzenie zaległości z tytułu opłat komunalnych, zasadnym będzie uznanie jako „ważnego interesu podatnika” oferowanie obywatelom Ukrainy noclegu i wyżywienia, bez analizy sytuacji finansowej składającego wniosek? Jeśli nie, to czy obywatele Ukrainy należy traktować jako osoby pozostające z wnioskodawcą i jego rodziną we wspólnym gospodarstwie domowym?

D. WŁASNE STANOWISKO W SPRAWIE OCENY PRAWNEJ ZAISTNIAŁEGO STANU FAKTYCZNEGO LUB ZDARZENIA PRZYSZŁEGO

W ustawie z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminie (Dz. U. z 2021 r. poz. 888 ze zm.) katalog umożliwiający zwolnienie z opłaty jest katalogiem zamkniętym. Zatem przebywanie w danej nieruchomości uchodźców z Ukrainy nie stanowi przesłanki do przyjęcia przez Radę Gminy uchwały o zwolnieniu z opłaty śmieciowej. Ponadto „specustawa ukraińska” nie przewiduje szczególnych rozwiązań dotyczących gospodarowania odpadami komunalnymi.

Właściciele nieruchomości, którzy zdecydowali się przyjąć do swoich mieszkań i domów uchodźców z Ukrainy zobowiązani są do wpisania dodatkowych lokatorów do „deklaracji śmieciowej” a następnie uiszczać za nich opłatę w odpowiednich terminach.

Zgodnie z art. 67a § 1 pkt 3 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2021 r. poz. 1540 ze zm.), organ podatkowy w przypadkach uzasadnionych ważnym interesem podatnika lub interesem publicznym, na wniosek podatnika, może umorzyć w całości lub w części zaległości podatkowe lub odsetki za zwłokę, w tym przypadku zaległości z tytułu „opłaty śmieciowej”. W postępowaniu o umorzenie zaległości podatkowej bada się wyłącznie zaistnienie przesłanek *ważnego interesu strony* lub *interesu publicznego*.

Orzecznictwo sądowoadministracyjne wyjaśnia, że *ważny interes podatnika* to sytuacja nadzwyczajna, niezależna od podatnika, która doprowadziła do tego, że nie jest on w stanie zaspokoić budżetu JST zobowiązaniami podatkowymi (np. pożar domu i majątku). Natomiast pod pojęciem *interesu publicznego* należy rozumieć potrzebę (dobro), której zaspokojenie powinno służyć zbiorowości lokalnej (mieszkańcom miasta) lub całemu społeczeństwu. Właściwa ocena występowania bądź braku przesłanek umorzenia zaległości podatkowej przez organ w konkretnej sprawie może zostać dokonana tylko po wszechstronnym i wnikliwym rozważeniu całokształtu materiału dowodowego, poprzedzonym wyczerpującym jego zebraniem oraz dokładnym wyjaśnieniem wszystkich okoliczności faktycznych. Strona ubiegająca się o umorzenie zobowiązana jest przedłożyć wszelkie informacje i dowody mogące mieć istotne znaczenie w sprawie, a w szczególności:

- informację (protokół) o stanie majątkowym,
- udokumentować wszystkie dane zawarte w ww. protokole, w tym stan majątkowy i finansowy strony oraz osób pozostających z nią we wspólnym gospodarstwie domowym (np. wysokość zarobków lub innych uzyskiwanych dochodów),
- udokumentować wysokość ponoszonych miesięcznych wydatków, które obniżają zdolności płatnicze strony i osób pozostających z nią we wspólnym gospodarstwie domowym (np. media, ogrzewanie, wydatki na leki, raty kredytów itp.).

Z powyższego wynika, że stosując w/w kryteria, niejednokrotnie taka ulga nie będzie mogła być zastosowana, bowiem zarówno mieszkańcy goszczący obywateli Ukrainy, którzy otrzymują świadczenie w wysokości 40 zł dziennie za osobę ale również obywatele Ukrainy otrzymują szereg świadczeń socjalnych. Katalog wypłat z tytułu pomocy dla uchodźców z Ukrainy, w znacznym stopniu pokrywa się ze świadczeniami przyznawanymi obywatelom Rzeczypospolitej Polskiej. Wśród świadczeń im przysługujących zaliczyć należy: świadczenia rodzinne, świadczenie wychowawcze 500+, świadczenie w ramach programu „Dobry start”, świadczenia z Rodzinnego Kapitału Opiekuńczego, dofinansowania obniżenia opłaty rodzica czy też jednorazowe wsparcie finansowe w wysokości 300+. Zatem kryterium dochodowe, jako przesłanka *ważnego interesu strony* byłoby przeszkodą w uzyskaniu pozytywnej decyzji organu podatkowego.

Data wypełnienia wniosku	Imię i nazwisko wnioskodawcy lub osoby upoważnionej	Podpis wnioskodawcy lub osoby upoważnionej
01.04.2022 r.	Monika Orłoś	z up. Prezydenta Miasta Monika Magdalena Orłoś Zastępca Dyrektora Wydziału Podatków, Zarządzania Należnościami i Windykacji /podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/ Elektronicznie podpisany przez Monika Magdalena Orłoś DN: postalAddress=Rynek 1, 25 303 Kielce, świętokrzyskie, c=PL, o=Urząd Miasta Kielce, serialNumber=PNOPL-73042705703, cn=Monika Magdalena Orłoś, givenName=Monika Magdalena, sn=Orłoś Data: 2022.04.01 07:07:56 +02'00' Monika Magdalena Orłoś

Kielce, dnia 25.04.2022 r.

WI.54.22.2022

Pan Bogdan Wenta
Prezydent Miasta Kielce

Szanowny Panie Prezydencie, wnioskiem z dnia 01.04.2022 roku, doręczonym na adres Regionalnej Izby Obrachunkowej w Kielcach w dacie 01.04.2022 roku, Pani Monika Orłoś – Zastępca Dyrektora Wydziału Podatków, Zarządzania Należnościami i Windykacji, działająca z upoważnienia Prezydenta Miasta, zwróciła się o udzielenie odpowiedzi na pytanie:

Czy przy rozpatrywaniu wniosku o umorzenie zaległości z tytułu opłat komunalnych, zasadnym będzie uznanie jako „ważnego interesu podatnika” oferowanie obywatelom Ukrainy noclegu i wyżywienia, bez analizy sytuacji finansowej składającego wniosek?

Jeśli nie, to czy obywatele Ukrainy należy traktować jako osoby pozostające z wnioskodawcą i jego rodziną we wspólnym gospodarstwie domowym?

Z opisu stanu faktycznego wynika, że Miasto Kielce zamierza umorzyć zaległą opłatę śmieciową, naliczoną właścicielom nieruchomości zamieszkałych za uchodźców z Ukrainy, którym mieszkańcy Kielc zapewнили zakwaterowanie i wyżywienie. Wnioski mieszkańców mają być rozpatrywane zgodnie z art. 67a § 1 pkt 3 ustawy Ordynacja podatkowa.

Odpowiadając na to pytanie, wskazać należy na następujące okoliczności.

Jak wynika z art. 6q ust. 1 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (tekst jedn. Dz.U. z 2021 r. poz. 888 ze zm.), w sprawach dotyczących opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi stosuje się przepisy ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja podatkowa, z tym że uprawnienia organów podatkowych przysługują wójtowi, burmistrzowi lub prezydentowi miasta.

Stosownie zaś do art. 67a § 1 pkt 3 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (tekst jedn. Dz. U. z 2020 r. poz. 1325 ze zm.), dalej o.p. - organ podatkowy, na wniosek podatnika, w przypadkach uzasadnionych ważnym interesem podatnika lub interesem publicznym, może umorzyć w całości lub w części zaległości podatkowe.

W ocenie Izby, organ podatkowy może w części umorzyć zaległą opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi właścicielom nieruchomości zamieszkałych, którzy udzielili pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa, w szczególności kobietom z dziećmi. Podstawą do zastosowania zwolnienia może być art. 67a § 1 pkt 3 o.p., przy uwzględnieniu

ważnego interesu publicznego, rozumianego jako respektowanie wartości wspólnych dla danej społeczności lokalnej, takich jak: sprawiedliwość oraz bezpieczeństwo. Nie może budzić wątpliwości, iż dobro rodziny, a w szczególności dobro dzieci, leży w interesie publicznym, rozumianej jako wartości ogólnospołeczne, do których odsyła przesłanka interesu publicznego.

Należy podkreślić, że ważny interes publiczny należy odnosić do indywidualnej sytuacji podatnika, uwzględniając jednak oceny pozaprawne przy rozpatrywaniu wniosku o umorzenie. Ocena, czy przesłanki umorzenia istnieją w konkretnej sprawie, może być dokonana po wszechstronnym i wnikliwym rozważeniu całokształtu materiału dowodowego (art. 191 o.p.), a poprzedzać ją powinno wyczerpujące zebranie całego materiału dowodowego (art. 187 § 1 o.p.) oraz dokładne wyjaśnienie okoliczności faktycznych (art. 122 o.p.). Ocena ta musi odnosić się do aktualnej sytuacji wnioskodawcy, tj. sytuacji istniejącej w dniu wydania decyzji.

Mając jednakże na względzie zasadę prowadzenia postępowania podatkowego w sposób budzący zaufanie do organów podatkowych (art. 121 § 1 o.p.), zasadę szybkości i prostoty postępowania podatkowego (art. 125 § 1 o.p.) oraz niezwłoczność załatwiania spraw, które mogą być rozpatrzone na podstawie faktów powszechnie znanych i dowodów znanych z urzędu organowi prowadzącemu postępowanie (art. 139 § 2 o.p.), możliwym jest w przedmiotowej sprawie wydanie decyzji umorzeniowych bez analizy sytuacji finansowej składającego wniosek.

Jednocześnie pragnę podkreślić, że jest to jedynie stanowisko Regionalnej Izby Obrachunkowej w Kielcach, która nie posiada uprawnień do dokonywania powszechnie obowiązującej wykładni przepisów prawa.

Z poważaniem
Zbigniew Rękas
Zastępca Prezesa